

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 22. СКРЕНТОН, ПА., ВІВТОРОК, 25 ЛЮТОГО. 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., TUESDAY, FEBRUARY 25, 1941. XXXI YEAR. No. 22.

ТУРЕЧЧИНА ОСТЕРІГАЄ, ЩО ВОНА БУДЕ ПРИМУШЕНА ДО ВІЙНИ, ЯКЩО НІМЕЦЬКА АРМІЯ З'ЯВИТЬСЯ В БОЛГАРІЇ

МУСОЛІНІ ЗАПЕВНЯЄ В ПРОМОВІ ПО РАДІО, ЩО ВЕСНА І НІМЦІ ДОПОМОЖУТЬ ІТАЛІЇ ДО ПЕРЕМОГИ

ІТАЛІЯ ЗРЕЧЕТЬСЯ ПРЕТЕНСІЙ ДО РІВ'ЄРИ, ЯКЩО ФРАНЦІЯ ПРИЙМЕ ІТАЛІЙСЬКИХ ВТІКАЧІВ З ЛІБІЇ

З різних джерел, у тому з Лондону і Софії, надійшли однозгідні запевнення, що німецька інвазія в Болгарії є ще питанням днів, а що найбільше тиждень. Найбільш здержливі обсерватори кажуть, що похід німецького війська через Болгарію почнеться найпізніше в перших днях березня. Але є здогади, що цей похід почнеться ще в цьому тижні та що на другий тиждень Болгарія буде вже в війні з Британією.

Туреччина остерігає Болгарію

У зв'язку з тим з Стамбулу передають повідомлення, з якого виходить, що вразі появи німецького війська в Болгарії Туреччина так виступить активно на боці Британії.

Турецький міністр закордонних справ, Шукру Саракоглу, подав до преси урядову заяву, що Туреччина приготувалася додержати договір з Британією та що вона не буде дивитися безділно на виступ чужих сил, тобто німців, в околицях, важких для її безпеки.

В турецьких політичних колах толкують цю заяву як остерогу в сторону Болгарії і Німеччини, що вона застерігає собі право виповісти війну, якщо Гітлер схоче вжити Болгарію за базу для своїх воєнних планів.

Заява турецького міністра мала розвіяти до решти всієї здогади, буди то підписання турецько-болгарського договору про ненапад означає перехід Туреччини на бік "осі", а що найменше її неутральність. Туреччина додержити своїх зобов'язань, сказав Саракоглу, і буде боронитися, як її заатакують.

Німці напливають до Болгарії в перебранні

Тимчасово німецька інвазія в Болгарії фактично вже почалася і болгарська столиця, Софія, роїться від німецьких офіцерів, перебраних по цивільному. Німецьке військо концентрується все ще на румунській боці Дунаю, але кожної хвилини може початись переправа його через приготовані мости.

В неділю поліція в Софії здержала деякий час поплудні автомобільний рух, шукаючи за проти-німецькими летючками, які були масово розкинені в столиці і на провінції. Для виїзду з Софії треба було окремого поліційного дозволу. Переводяться масові арешти. В суботу відбулись великі демонстрації болгарських студентів у Софії проти німецької окупації.

Чекають Ідена в Анкарі

У турецькій столиці, Анкарі, чекають сьогодні приїзду британського міністра закордонних справ, Ідена, що прибув минулого тижня з шефом британського генерального штабу,

ЯПОНІЯ ЗААТАКУЄ ОСТРОВ БОРНЕО?

Воєнні знавці кажуть, що японська армія і флот не považуться напасти ні на англійську твердиню Сінгапур, ні на голандські багаті острови Джаву, Суматру й Целебес. Вони за те заатакують остров Борнео, який належить частинно до Англії, а частинно до Голандії. Це великий острів з відлюдними берегами, на яких легко буде висадити більші відділи війська без ніякої перешкоди.

ДОБРА ВЛАДА ДЛЯ ЗЛОДІВ

З Москви повідомляють, що там упе п'ятий раз пограбовано католицьку церкву, до якої ходять урядовці американського посольства. Найцікавіше в цій справі те, що церква стоїть саме проти головного штабу ОГПУ.

Священник Бравін, що є духовником американської колонії, повідомив поліцію й посольство, що в останній раз із церкви вкрадено чотири золотих і срібних посудини.

канал". Тепер він має одну потребу для італійців в тому, що німецька сила велика та що вона витягне Італію з біди.

Франція скористає з італійської поразки

З Віші передають, що Мусоліні можливо зречеться тих французьких околиць Рів'єри, що були окуповані минулого року італійською армією після поразки Франції.

Італія потребує приміщення для 80 тисяч своїх колоністів у Лівії, які найдуться в критичній ситуації, якщо британська армія дійде до Триполі. У Віші ведуться тепер переговори, щоб примістити цих утікачів у французькій колонії Туніс, яка межує від заходу з Лівією. В заміну за те Італія звільнила б окуповану прикордонну смугу Франції.

Кажуть, що в цій справі еспанський генерал Франко вставлявся у Петена в інтересі Італії та що це була одна з причин, чому він недавно їздив до Мусоліні, а потім бачився з Петеном.

СТРІЧА ДВОХ ДИКТАТОРІВ

Фотографія Мусоліні й еспанського генерала Франка під час їхньої недавньої стрічі. Кажуть, що Франко їздив переконувати свого італійського колегу про те, що Еспанія не може воювати. Дехто впевняє, що він посередничить у замиренні між Італією і Францією.

ГЕТЬМАНЦІ І НАЦІОНАЛІСТИ ОБЕДНАЛИСЬ НА ТОТАЛІТАРНІЙ ОСНОВІ

Філадельфійський католицький "Шлях" у числі з 22-го лютого подає оцю вістку:

"З Праги повідомляють, що в Берліні об'єдналися проводили Організації Українських Націоналістів і Союзу Гетьманців. Вони прийняли політичну платформу 'тоталітарної монархії', себто такого устрою, як є в Італії і в Румунії, де є король і диктатор."

Як виходить з цієї вістки, при одній "ідеології" найшлось два "джаби": і для гетьмана і для вождя. Гетьманом після цього об'єднання буде напевне Павло Скоропадський, а біля нього "вождьом" — Андрій Мельник.

Потвердження цієї вістки життя організації ОУН і гетьманців на платформі тоталітарної монархії принесли теж найновіші гетьманські видання, що прийшли з Праги і Берліна.

СССР НЕ НАТИСКАВ НА БОЛГАРІЮ

Совітський уряд видав несподівано заяву, що він не натискав ні на Болгарію ні на Туреччину і взагалі не приймав ніякої участі в переговорах, які довели до договору про ненапад між-тими державами. Цю заяву пояснюють, як оправдання перед німцями, які в згаданій умові бачать свого рода спробу спинити поширення їх впливів на Балкан.

УЗБРОЮЮТЬ "УСТАШІВ"

Німці пачкують до Югославії зброю, яку дають хорватським націоналістам з групи "Усташі". Завданням "Усташі" буде викликати заворушення, які дали б німцям оправдання напасти на лівничину частину Югославії і забрати хорватів під своє панування. "Усташами", що збираються тепер зрадити свій нарід, все захоплювались українські так звані націоналісти.

ЗАПРИСЯЖЕННЯ АРХІЕПІСКОПА

Професор Іван Огієнко, який став недавно монахом і був висвячений на православного холмського архієпископа, склав на замку в Кракові приречення на руки німецького урядовця, яким прирік "панові генеральному губернаторові відданість та вірність". Генерал-губернатор Франк писав Огієнкові листом, яким затвердив його в уряді архієпископа.

НОВА ПРИТОКА ДО РОЗВОДУ

Громадянка Стела Питерс з Асторії подала прохання до суду в Лонг Айленд, щоб їй дозволили розійтись з чоловіком, бо він "нервово мучить її своїми постійними похвалами Гітлерови".

І. КРИПЯКЕВИЧ ЧЛЕНОМ СОВІТА

Большевики іменували відомого історика, д-ра Івана Крип'якевича, професором університету у Львові і вибрали його до львівського обласного совіта. Проф. Крип'якевич був відомий зі своєї критики уряду Української Народної Республіки, який він обвинувачував в соціалізмі. За те він давніше хвалив дуже правління Скоропадського.

АМЕРИКАНСЬНІ ЛІТАКИ ДЛЯ ІНДОХІНИ

З Віші повідомляють, що американський амбасадор Лері відбув кілька нарад з французьким міністром закордонних справ Дарланом про подороження в Індокіні. В розмовах обговорено справу доставки американських літаків для скріплення французької повітряної оборони Індокіні.

Перемир'я між Індокіною і Сіамом продовжено, щоб вести далі переговори про замирення. Французи відкинули пропозицію, яку зробили японські посередники, а згідно з якою французи мали б відступити Сіамові великий шмат пограничної території. З Шангаю повідомляють, що становище французької делегації було спонукане наказом з Віші. Маршал Петен, мабуть під впливом американського амбасадора, рішив бути більше неуступливим і загрозив, що звільнить всю колоніальну управу Індокіні, якщо вони будуть погоджуватись на дальші концесії Японії і Сіамові.

Японські газети нарікають на вміщування Америки в далекосхідні справи і грозять, що в наступний час японська флота "змете" американські укріплення на острові Гуам, як і англійську пристань Сінгапур.

НАПРУЖЕННЯ В ЧЕХІЇ

В останні часи напруження в Чехії знов зросло на ґрунті збільшення репресій, спеціально проти бунтівних легіонерів. Німці жадають усунення легіонерів зі всіх державних та громадських посад. Чеський нарід поставився проти цих вимог так рішучо, що чеська влада на чолі з генералом А. Еліашем, яка склалася в грудні 1938 року і прийняла всі німецькі умови, подалася тепер до димісії, не бажаючи наражатися на народну ненависть за здійснення німецьких вимог супроти легіонерів. Тим більше, що й сам генерал А. Еліаш є легіонером.

Стокгольмські часописи повідомляють, що патріотичний настрій серед чехів надзвичайно загострився, що особливо видно з того, що Прага майже замовкла. Люде тримають язик за зубами. Лише великі зборища коло вікон книгарських крамниць, де вивішено мапи Середземного моря та Балкану, показують, чим дишає Прага.

КАНДИДАТ ДО КОРОЛІВСЬКОГО ТРОНУ В ЕСПАНІЇ

27-літній син бувшого еспанського короля, Дон Хуан, у користь котрого бувший король Алфонс Тринацятий зрікся недавно всіх прав до корони. Сам Алфонс лежить тяжко хворий у Римі.

ОПОЗИЦІЯ ХОЧЕ ДАЛЬШЕ ОБМЕЖИТИ ЗАКОН ПРО ПОМІЧ АНГЛІЇ

Провідники сенатської опозиції роблять заходи, щоб в закон про допомогу державам, що змагаються з напасниками, включити цілу низку дальших обмежень. Вони поставили внесення, щоб до того закону додати окрему постанову, яка підкреслюватиме, що цей закон не дає президентові права вислати війсьсько поза межі Сполучених Держав і їх посістей. Прихильники закону твердять, що таке застереження непотрібне, тому що, згідно з конституцією, президент має право вислати військо і флоту скрізь, де, на його думку, треба боронити інтересів Сполучених Держав. Опозиціоністи хочуть такою постановою ослабити "моральне" значіння закону.

Інший додаток, пропонований ізоляціоністами, мав би заборонити президентові вислати американську флоту до Сінгапура і на Малайський півострів в Азії. Цій пропозиції закидають те саме, що й попередній: не можна обмежувати прав президента, які йому надає конституція.

Прихильники закону про поміч Англії сподіються, що голосування над ним відбудеться ще цього тижня. Провід більшості буде домагатись пізніх засідань, щоб швидше відбутися дебати і приступити до голосування. Тимчасовий підрахунок голосів з кінця минулого тижня показував, що за законом є 52 сенатори, проти 20, а 21 сенаторів ще не рішилися.

АНГЛІЙЦІ ПРОТИ ДОПОМОГИ ОКУПОВАНИМ НІМЦЯМИ КРАЇНАМ

Більшість англійських газет виступає проти плану Гувера, щоб Америка перебрала на себе відживлювання населення в Бельгії, Голандії, Польщі й інших краях, окупованих німцями. Англії кажуть, що вони мусять значно обмежувати харчеві порції свого населення і коли це треба довозити поживу, то до народу, який активно, всіми останками сил, змагається з агресорами. Харчування населення в окупованих країнах тільки захопить німців далі грабувати збіжжя, худобу, городовину і всі інші припаси з захоплених ними територій. Ті краї, які німці окупували, нормально можуть себе прохарчувати без чужої

допомоги. Забираючи їх, німці перебрали на себе обов'язок кормити населення. Коли вони цього не будуть робити, тоді їх труднощі збільшаться. Окрім того вони не зможуть дієтати з тих країн тих припасів, що їх виробляють тепер. Робітники, без відповідного відживлювання, не зможуть працювати так успішно в заводах, які виробляють тепер в окупованих околицях зброю і матеріали, що їх німці живляють проти Англії.

З повищих голосів видно, що Англія не згодиться на полегшення блокади і допущення кораблів з поживою для окупованих німцями країн в Європі.

БІЙКА АМБАСАДОРА ІРЛА З НІМЦЕМ

Американський амбасадор в Софії, Джордж Ірл, попросив в каварні, щоб оркестра грала відому воєнну пісню "До Тирпері далека дорога". Це не подобалося німецькому старшинам, що були в тій каварні, і вони проти цього протестували. Після суперечки прийшло до бійки, в якій один німецький майор кинув в Ірла пляшкою вина. Ірл відбив пляшкою рукою, при чому його трохи зранило. На це Ірл кинув пляшкою в німця і розбив йому чоло так, що його мусили забрати до шпиталю. Болгарська поліція і старшини розділили воюючих.

ЩЕ ОДНІ ЧЕТВЕРНЯТА

В родині фермера Портера Леслі в Лайхтфілд, Кентокі, вродились четвернята, три дівчинки і один хлопець. Всі вони живі. Є ще друга група четвернят, що вродилась цьо-

ПРОВІРКА МАЙНА І ДІЛОВОДСТВА У. Р. С.

Контрольна Комісія Українського Робітничого Союзу під проводом т. Івана Матеяка з Раковей Біч, Н. І., і з т. т. П. Грудзінським з Бостону і С. Ткачуком з Шикаго почала в понеділок перевірку майна й діловодства У. Р. Союзу.

НАЦИСТАМ ВІДМОВЛЯЮТЬ ГРОМАДЯНСТВА

Ньюйорські часописи повідомляють, що суддя Істмед в Гобокен, Н. Дж., відмовив дати право громадянства місцевому мешканцеві німецького походження Германові Генрихсові та його дружині на тій підставі, що їх "нацистичні симпатії перешкоджають їм стати добрими американськими громадянами".

го місяця в Америці. Перші такі уродини цього року були біля Фарго, Норт Дакота, теж у фермерській родині.

НА УВАГУ УРЯДНИКАМ ВІДДІЛІВ У. Р. С.

Згідно з постановою статута Головна Канцелярія розішле формулярі повноважень для конвенційних делегатів тим відділам, що з кінцем лютого матимуть приписане число членів. Очевидно, формулярі будуть переслані тільки тим відділам, що надішлють свої вкладки за місяць лютий, так що буде відомо, скільки в них є повноважених членів.

Теодор Минник, рек. секр. У. Р. С.

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрантон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

НАРОДНА ВОЛЯ

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
В Сполучених Державах з вимом Скрантон, Па. на рік	In the United States (except Scranton, Pa.), per year
На рік	Per 6 months
В Канаді, закордонні і в Скрантон, Па. на рік	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year
На рік	Per 6 months
Ціна поодинокого числа 3 центи	Single copy 3 cents
Телефон: 2-8897	Telephone: 2-8897

Адреса — Address
NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

“РУМУНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКИЙ ЗРАЗОК”

Через кордон нацистичної цензури проредся накінець повніший жмут вісток про “діяльність” тих українських гуртів, які, не зважаючи на досвід з Карпатською і Західною Україною, далі визнають або свіжо повернулися на “тоталітарну” віру Гітлера й Мусоліні.

В попередньому числі Народної Волі було вже подано, як націоналістичні “бандерівці” зводили свої лорашуки з “мельниківцями” при допомозі ножів і револьверів. Все це діялось при незвичайній поблагливості німецького Гештапо, яке хто зна чи не посприятило до револьверів обидвом групам. “Арійським” німцям приємно бачити, як вожденята “нижчих рас” себе взаємно винищують та ослаблюють свої народи. Вони міркують, що чим тих “нижчих рас” менше, тим більше місця буде для німців.

Є також вістки, що деякий час “бандерівські” чи “мельниківські” націоналісти відгрозувалися ножами й револьверами гетьманцям. Ті називали таку патріотичну діяльність націоналістів “каїновою роботою” і “братовбивчим садизмом”, однак рівночасно натякали, що на певних умовах вони готові об'єднатися з тими “каїнами” і “сидистами”.

Пропозиція гетьманців відносно такого об'єднання опиралась на твердженні, що “гетьманська ідея така всеобсяжна, що в ній побіч гетьмана знайдеться місце й на вождя”. Думка ця була на стільки поширена, що навіть в американському Шикаго піднімали її тутешні і канадійські гетьманці й одвісти на одній своїй параді. Націоналісти деякий час пручались, але німецьке Гештапо натиснуло і по останнім відомостям гетьманці зедналися з “братовбивчими садистами” на платформі “тоталітарної монархії італійсько-румунського зразка”. Значить, Скоропадський буде чимсь у роді румунського короля Михайла, а “бандерівці” або “мельниківці”, чи може одні й другі будуть під його покровом робити погроми на зразок румунських залізничників.

До цієї справи об'єднання обидвох українських реакційних груп в Європі прийде ще не раз вернутись, і то обширніше. Тепер треба тільки пригадати, що демократичні гурти української імміграції в Америці ставилися все рішуче проти тих обидвох політичних напрямків і постійно відзначували їх ідеологічну нестійкість, яка була наслідком їхньої залежності від чужого, диктаторського осередка. Теперішнє злиття тих груп в одну, під натиском німецького Гештапо, вповні оправдує це негативне становище української демократії до тих обидвох горе-ідеологій. Їхнє об'єднання в службі Гітлерові підтверджує поза всяким сумнівом, що вони все були і далі є цілком чужі українському народові і що їхньою діяльністю керує не бажання служити українському народові, а чужа, Україні ворожа агітація і — провокація.

ЗВІЛЬНЕННЯ МОЛОВОТОВОЇ

Відказ вибрати дружину совітського прем'єра і комісара закордонних справ, Павлину Жемчужину-Молотову, до Центрального Комітету Всесоюзної Комуністичної Партії є закінченням одного з багатьох скандалів комуністичної бюрократії.

Павлина Жемчужина називається властиво Карп. Як дружина всемогучого піддиктатора, вона зробила “блискучу” кар'єру в совітській бюрократії. Деякий час вона була головою “косметичного тресту”, який мав постачати обдіраним совітським рабінями-робітницям перфуми, пудри та “липстик”. Це становище давало їй нагоду мандрувати по “салонах краси” в Берліні, Парижі та Нью Йорку і студіювати на прикладі аристократок і мільйонерок, який рід “колд-крім” чи якого зразка політура на нігті найкраще надається для совітських селянок і робітниць, що за 90 рублів на місяць томляться на фабриках Совітського Союзу. Пізніше вона стала “комісаршею харчування”, мабуть теж на те, щоб пробувати вибагливих страв по закордонних ресторанах.

Підчас своїх мандрівок по світі вона провела довгий час у свого брата, Карпа, в Америці. Вона дістала йому від совітського уряду замовлення на — будову воєнного корабля в американських варштатах. Карп переконав, при допомозі Жемчужинової, совітський уряд, що треба дати доброго хабаря американським урядовцям і інженерам, і тоді діло піде гладко. Гроші — і то великі сотні тисяч доларів — прийшли, хтось їх взяв, але американський уряд так не дозволив на розбудову комуністичної флоти американськими руками. Справа дісталась на сторін-

ки американських газет і була навіть обговорена в конгресі; а що ОГПУ не має тут ніякого впливу, то ні газетні статті ні конгресмени не обмежували своєї критики. Скандал був розкритий у всіх деталях.

Після того Жемчужину звільнено з комісарства від харчів, але вона надалі оставала одною з керівників комуністичної партії. Тепер і це скінчилось. Очевидно, в совітській пресі нема ніякої згадки ні про десятки й сотні тисяч доларів, виплачені її братови, ні про ту цілу замотану “хабарницьку” справу. Однак поза Совітським Союзом всім відомо, що це за “жемчужина” (по українськи це слово значить — перла) оця Павлина Карп-Молотова.

ЯПОНСЬКІ КЛОПОТИ В ХІНІ

Японський прем'єр, князь Коноє, заявив недавно, що він особисто бере повну відповідальність за “інцидент у Хіні”. Промовляючи на буджетовій сесії палати представників, він сказав:

“Інцидент у Хіні стався в часі, коли перший кабінет Коноє був при владі. Є це п'ятий рік від вибуху, однак нема виглядів на залагодження справи. Не відповідаючи за це боеві сили, ані ніхто інший. Є це цілковито моя власна відповідальність.

“Витрачено більйонів єн і принесено в жертву 100,000 офіцерів і воїнів, за що я мушу просити вибачення в його величестві і народу взагалі.” Князь Коноє належить до одної з п'ятих найбільш аристократичних родин в Японії. Як такий він не підпадає особистій критиці, якій підпадають часом інші прем'єри.

Раніше, відповідаючи на питання в палаті панів, Коноє сказав, що кампанія уряду за плановою економією не мала досі успіху через брак матеріалів, недостатку людської сили та недосвідченість державних урядовців.

Про японські клопоти в Хіні лише також хінський журнал в англійській мові “Чайна Монітор”. Він каже, що протягом 1940-го року японська кампанія в Хіні потерпіла багато невдач. Правда, в тому році Японія забрала від хінців около 66 містечок, але тепер у свою чергу хінці відібрали 89 містечок, включаючи стратегічне місто Наннінг, столицю провінції Квансі.

На протязі того часу, каже далі хінський місячник, Японія мала 384,000 вбитих і поранених. Від упадку Ганкова японські операції на хінських фронтах не дали Японії ніяких важних здобутків. Наслідком того японський нарід є невдоволений безкорисною війною.

Як виказує новорічний звіт міністра фінансів Каваді, бюджет японського уряду досягнув найвищої суми за всі часи, а саме 11 більйонів єн, з чого 6 більйонів єн мають бути позичені. Закордонна торгівля Японії падає швидко. Національний (державний) довг вносить тепер 25 більйонів 622 мільйонів єн, в порівнянні до 9 більйонів 257 мільйонів єн при кінці 1937 року.

Інвазія скріпила хінців

Без сумніву найчорніші дні для Хіні були тоді, коли японці забрали її приморський округи. Забравши прибережні міста, японці загарили 90 процент хінської модерної індустрії і Хіна стала залежна від закордону щодо постачання необхідних товарів. Також через захоплення японцями побережжя около 60 мільйонів збігців полишили свої домівки й заняття й перенеслися в перозвинуті території внутрі цієї країни.

Але ця велика трагедія дала й добрі наслідки для Хіні. Ці мільйони збігців спричиняють тепер до індустріального, соціального й культурного відродження Хіні. Вони постачають армії й цивільному населенню потрібні продукти й обслугову, допомагають створювати закордонні довги, відбудовують школи й університети, по-

ширюють освіту, заводять суспільну обслугову й т. п.

Ці мільйони людей, втікаючи під японським бомбардуванням, забрали з собою тони індустріальних і шкільних приладів для відновлення фабрик, шкіл, шпиталів. Ремісники, краварі, техніки, професори, вчені, робітники об'єдналися разом для заснування тисячів індустріальних кооперативів. Ці робітники є малі і порозкидані по узгір'ях і долинах, щоб ворог не міг догнати їх. Їх можна також пересувати в безпечніші місця.

Центральні округи Хіні мають невикористані природні багатства і тепер їх використовуються для народу й держави. Люде в армії й люде в робітних і школах є залежні від себе, вони працюють і борються один за другого. Кооперативні фабрики, копальні, рафінерії, тощо, продукують у великій кількості покривала, плащі, сандали, мило, бандажі, машинерію і т. п. для домашнього вжитку, а в деяких випадках навіть для експорту. Текстильні робітники є найбільш енергійні, виробляючи однострої і покривала для армії. В руках кооператив є також харчова і транспортна індустрія.

Головою хінських індустріальних кооператив є міністер фінансів Г. Г. Кунг. Ці кооперативи працюють тепер у 16 провінціях. Вони мають від 30 до 40 процент зиску, з чого члени й робітники отримують від 40 до 50 процент як дивіденди. З решти зиску 10 процент призначено на бонуси для службовців, 10 процент на добродійні фонди, а 10 процент на фонд в паглих потребах. Десять процентів затримуються як резервний фонд.

Кунг заявив, що фінансові успіхи не є одинока мета індустріальних кооперативів. Найважливішою функцією їх є розвивати духа братерства й співпраці серед членів. Він сказав, що головна управа щораз більше і більше звертає увагу на освіту, санітарні справи й соціальні питання.

ЧОМУ АНГЛІЙЦІ ВІДБИЛИ НІМЕЦЬКІ НАПАДИ

Відомий конструктор літаків, Сікорський, в своїй лекції в Нью Йорку 16-го лютого підкреслив, що Німеччина мала й має ще перевагу в літаках над Англією, але англійські летуни виявилися кращими за німецькі. Німецький воєн історично в усіх родах зброї привчений до масового бою і команди з центру. Коли втрачає командира, або опиняється на самоті, не знає, що робити.

Німецький воєн, не зважаючи на свою сміливість і завзятість, як боева одиниця нижче англійця, француза та навіть руского. Не має власної ініціативи. Англійські воєни, втім числі особливо летуни, привчилися й привчаються до індивідуального бою. Тому завше виявляють велику ініціативу. Вбиття команданта ескадрилі у німців означає знищення всієї ескадрилі. У англійців лише розбиття одного бою на кілька окремих. Ініціатива англійських летунів головна причина успіху Англії. Індивідуальна ж ініціатива воєників може виховуватись лиш в демократичних країнах.

ДИПЛОМАТИЧНА ПЛУТАНИНА З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНОЮ

Чеські “Нью-Йоркське Лісти” повідомляють, що уряд Сполучених Держав до цієї пори не визнає чехословацької влади в Лондоні. Визнав владу Польщі, Норвегії, Голандії та Бельгії і признав до них свого посла Біддела. Визнав навіть чехословацького посла у Вашингтоні, В. Гурбана, але чехословацької влади на чолі з др. Е. Бенешем в Лондоні не визнає. Помимо того, що англійська влада її визнає й дала їй до розпорядимости всі гроші чехословацької республіки, які були там в часі обсадження Чехословаччини Німеччиною.

Чому ж це так? В чім річ? На цей запит державний секретар К. Голл відповів, що “по тім боці існують ріжніці, які перешкоджають призначенню посла Сполучених Держав до будь якої групи чехословацьких утікачів”. Другий представник державного департаменту пояснив це тим, що влади Польщі, Норвегії, Голандії й Бельгії ті сади, що й були до обсадження їх земель німцями, а чехословацька — повотвір. Чехословацького посла В. Гурбана признається, бо він призначений перед мінхенським договором.

З третього авторитетного джерела заявлено, що чехословацька влада має іншу природу, ніж чотири признаних, бо останні впади внаслідок війни.

Критикуючи ці заяви “Нью-Йоркське Лісти” вказують на те, що “по тім боці” існує влада Черчила, яка визнає чехословацьку владу, а тому нема перешкод до визнання її й Сполученими Державами. Польська влада, мовляв, зовсім не та, що була. Перемінилась. З бельгійської старої влади залишилося лише два міністри. Вказівка на те, що згадані чотири влади впади від війни, є лише формалістичною, а фраза про утримання від признавання посла “до будь якої групи” просто не зрозуміла, бо ніяких інших груп, які би претендували на дипломатичне визнання, нема.

Поскілки цей дипломатичний випадок має повчаче значіння й для нас, українців, дозволяємо собі трохи спинитись на ньому. Справа, розуміється, не так проста, як представляють “Нью-Йоркське Лісти”.

Ми симпатизуємо з чехами і словаками у їх змаганнях до відновлення спільної вільної республіки й визнання їх лондонської влади, але не можемо заплітати очей на певні факти, яких “Нью-Йоркське Лісти” не добачають.

В міжнародних відносинах є лише два стани: мир і війна. За мирного часу рішають об'єктивні правові норми, незалежно від того, чи подобаються чи не подобаються. За війни й революції рішають фактори сили: фізичної й моральної, згідно з волею діючих чинників. Тоді з об'єктивними, правовими нормами не завше рахуються. А часом і свідомо їх ламають. Англія у війні. Тому може дозволити собі опиратися на революційні сили. Сполучені Держави перебувають в стані миру. Тому в міжнародних відносинах мусять рахуватись з об'єктивними правовими нормами, бо порушення їх могло би бути притокою до війни.

Уряди Польщі, Норвегії, Голандії й Бельгії, на яких напала Німеччина, не капітулювали. Принаймні в цілому. Хоч окремі частини їх відпали, але вони еволюціонували в те, що є. Це нормальне, безперервне продовження того, що було перед війною, хоч подеку-

ди може й змінило свій склад і форму.

Зовсім інакше справа з чехословацькою владою. Чехословацька влада на чолі з Бенешем після Мінхена капітулювала. Погодилась на його рішення. Не відкинула його. Тим об'єктивно Мінхен оправдала. Навіть після того, як Бенеш зрікся президентства, він не оспорював правности вибрання президентом Е. Гахи. Лише не погоджувалась з його політикою. До 14-го березня 1939, поки німецькі війська не вступили в Чехію, не було навіть питання про творення нової чехословацької влади. Визнавалась законною, хоч і недовольною, пражська, яка організувалась на місцеві сили організованої більшості народу. Всі акти пражської влади до 14-го березня мають законну силу, як вчинені з волі народу, хоч і під натиском обставин.

Інша річ після німецької окупації, коли чехословацька республіка розпалася. Тут уже ясно стало, що пражська влада не виявляє волі всього народу. Тоді лише повсталася ідея нового революційного уряду за кордоном. Тому фактично сьогодні існує три влади, які є наслідками впади свободної чехословацької республіки: пражська-чехо-моравська, братиславська-словацька та лондонська-чехословацька. До того ж чехо-моравська влада д-ра Е. Гахи не є німецьким витвором, а таки чеським, який і досі підтримується “Народним Зрученням”, в яке увійшли представники всіх бувших чехословацьких урядових партій. В його складі й до цієї пори є навіть провідники робітництва.

Ці дві причини — капітуляція Чехословаччини й існування легальної чехо-моравської влади в Лондоні відклад чотирьох інших згаданих держав.

Англія могла її признати, як революційну владу, як вона у дійсності й є, бо Англія у війні з Німеччиною. Сполучені Держави не можуть цього зробити, бо це було би підтримкою “повстанців” проти “легального” уряду й притокою для його “протектора” до всяких несподіванок.

До того ж не можна заплітати очей на те, що розпад централізованої чехословацької республіки на федеральну Чехо-Словако-Україну стався до 14-го березня. Він є актом об'єктивно правним. Ствердженням волею народу, а не фізичною силою. Тимчасом революційний чехословацький уряд в Лондоні ставить собі завдання відновити чехословацьку республіку в централізованій формі. З цим не всі словаки погоджуються. В Сполучених Державах є велика кількість словаків. Одні з них підтримують лондонський чехословацький уряд, другі — братиславський-словацький, а треті захищають необхідність такої федерації, яка була перед 14-им березня.

Хоча інші “групи чехосло-

вацьких втікачів” не претендують на дипломатичне визнання, але уряд Сполучених Держав знає (бо йому про це самі словаки офіційно говорили), що не всі словаки погоджуються з тією концепцією чехословацької держави, яку висуває чехословацький уряд у Лондоні.

Все це й змушує уряд Сполучених Держав інакше відноситися до Чехословаччини, ніж до чотирьох інших згаданих держав.

Для нас, українців, це є висвітлення, чому уряди Англії й Америки замовчують українську справу. Доки вони в мирному стані з СССР, вони не можуть про це говорити, щоб не дати притоки обвинувачувати їх в “підбуртовуванні громадян” проти “легальної влади”. А для них влада СССР є легальною, бо вони її такою вже визнавали.

Друга річ війна. Тоді прий-

дуть на увагу фактори революційної сили, а не “легалізованих норм”. Та поскільки війна розкортається і нові відносини будуть установлятися в Європі на основі реального відношення сил, ми не падаємо великого значіння сучасному невизнанню чехословацької влади й цілковитому замовчуванню української справи. І те й друге прийде в час остаточного мірвання сил, а таке мірвання є неминучим. Потрібно лише, щоб не тільки українці, а й чехи і словаки та інші поневолені диктатурами народи виверили свою власну спільну думку, як установити новий лад, щоб їм не витратити потім сили на внутрішню боротьбу між собою, і тим не спокушати дужчих на “протекторати”, а тримати їх в належній пошані до свого права.

Я. Кс.

СОВІТСЬКІ ГЕНЕРАЛИ ПРО СВОЮ АРМІЮ

Совітський комісар війни, генерал Тимошенко, заявив з нагоди 23-их роковин Червоної Армії, що совітська армія “готова кожної хвилини знищити кожного, хто хотів би порушити святі кордони СССР”. Новий шеф генерального штабу, генерал Жуков, признав, що цілий ряд недостатків і хиб, що ослабили совітську армію, були усунені на протязі минулого року. Переведено реорганізацію армії, яка привернула повний авторитет військових генералів, усуваючи політичних комісарів. Реорганізація армії відповідає досвідом, здобутому підчас війни з Фінляндією.

Жуков запевняв, що всі військові плани в фінській війні робив особисто Сталін та що йому належить велика частина заслуги за “перемогу” у цій війні. У тій справі совітська пропаганда йде, очевидно, за зразком німецької пропаганди, яка зробила з Гітлера військового генія, приписуючи всі дотеперішні перемоги геніальним планам, що були ним особисто вироблені.

Поширюйте Народну Волю

15 РАНЕНИХ У ЗАЛІЗНИЧНІЙ КАТАСТРОФІ

Розбиті вози пасажирського потягу канадійської залізниці, що зударився недалеко Торонто з вапняним потягом. Двох залізничників на локомотиві втратили життя, 15 пасажирів вбитих з катастрофи покалічених.

ДОПИСИ

РІЧНІ І ЮВІЛЕЙНІ ЗБОРИ
(Джирард, Огайо)

Товариство ім. Петра Шеремети. 153-й відділ У. Р. Союзу в Джирард, Огайо, відбуло 19-го січня свої річні збори, на яких також вшануваємо п'ятнадцять роковин свого заснування. По зборах члени й гості засіли до малої гостини, підчас якої урядники відділу представили його працю і теперішній стан.

Довголітній секретар відділу, Трофим Гунько, представив прихід і розходи відділу за весь час, а старенький і довголітній касієр, Микола Лашак, показав банкову книжечку, на якій наш відділ має 465 доларів готівки.

Про працю цілої нашої організації говорив підписаний, який є контролером 153-го відділу. Український Робітничий Союз, заснований 30 літ тому з невеличкою сумою \$1.80 в касі, сьогодні знаходиться на шляху до трьох мільйонів майна. За той час виплачено членам, вдовам і сиротам по членах Союзу біля два мільйони доларів по смертному і за погребу. Певна річ, що ті родини, які дістали ту поміч, ніколи не забудуть Батька-Союзу, та тих основателів, що дали початок такій організації. Не забуде його і та молодь, яка тепер має змогу одержувати від У. Р. Союзу стипендію на свої студії.

Велику працю виконав наш Союз своєю пресою і видавництвами. Орган У. Р. Союзу, Народна Воля, в перших роках свого існування виконала велику працю вже тим, що привчила тисячі наших іммігрантів вживати нашого власного народнього імені, а відвідали їх від пазів, які нашому народові накиннули окупанти. Вона немов переробила тих бавських "австрійців", русинів, малоросів, рутенців і як ще там нас ще називали, на свідомих українців та демократичних горожан цього краю.

Англійські книжечки, а тепер журнал — "Юкрєйніє Лайф", повчають нашу молодь, яка є та земля, з якої ми приїхали, яка вона багата,

яка її історія та яка теперішня доля. Тими видавництвами Союз немов би віддав нам назад наших дітей, яких забирали від нас чуже оточення. Тепер наші діти не стидяться признавати, що вони українського роду, вміють пояснити неволю нашого народу і розуміють, чому ми покидали опановану ворогами рідну землю і їхали у цей новий, вільний край.

А візьмим і ті календарі, які щороку видає Союз. Скільки всякого повчального матеріалу ми в них все находимо. Ось цього року в календарі є пригадка про великого вчителя України, Михайла Драгоманова, є почуття, як відповідати на питання при вибиранні горожанських паперів, є інші цікаві спомини з нашого минулого в Америці. Кожного року подібні календарі приносять нам цікаві та повчальні статті і пригадували великих людей України.

В складі такої організації працюють відділи У. Р. Союзу, в тому числі і наш. Хоч в ньому тільки 12 старших членів, але на протязі 15 літ він виплатив поперх 800 доларів допомоги своїм хворим членам, все це з півдollarової місячної вкладки до відділової каси. Коли було треба і було можна, наш відділ помагав просвіті наших братів за морем, особливо ж нашим братам на Лемківщині.

Як довго не було нашого товариства, в Джирард ніхто й не знав про українців. Заложили ми відділ У. Р. Союзу і як тільки трапилась перша нагода, при отворенні місцевого ратуша ("ситі-гол"), ми постарались, що нас прийнято на програму отворення; при помочі наших земляків з міста Йонгстаун ми влаштували виступ, який приніс нам розголос та здобув для української групи першу нагороду. Про це писалось багато в місцевій пресі, а також був про це в свій час обширний допис в Народній Волі.

Після цієї промови підписаного присутні члени забирали голос про те, як треба погратись, щоб всі діти і молодь

ставали в ряди організації. На кінець вибрано уряд відділу на 1941-й рік, до якого увійшли: Іван Рудик, президент; Володимир Саган, заступник; Микола Лашак, касієр; Петро Романовський, заступник; Михайло Іванчак, секретар; Трофим Гунько, заступник. Контрольори: Микита Митулинський, Микола Лашак мол. Збори рішено відбувати в кожну третю неділю по першій, в другій годині пополудні.

Після виборів і прийняття повних ухвал, збори закрито.

Михайло Іванчак

ДЕСЯТИЛІТТЯ ЖІНОЧОГО
ТОВАРИСТВА
(Ньюарк, Н. Дж.)

Забрало не мало часу, поки українські жінки в Америці почали організуватися і творити жіночі товариства, щоб помагати нашим братам за далеким океаном. До таких організацій належить Товариство імені Олени Пчілки, засноване тому десять літ невеликим числом жінок в Ньюарку.

На останніх зборах товариства ухвалено 1-го березня відсвяткувати його десятилітній ювілей. В програмі свята увійдуть промови, діточі декламації, сольові співи, а після того святочна вечера. На свято запрошено голову центральної Жіночої Громади, Євгенію Залевську.

Членкині товариства отримують українське громадянство з Ньюарку й околиці, прийти на це свято і разом з нами вшанувати 10-літню працю нашого товариства.

Управа Товариства
імені Олени ПчілкиПОСМЕРТНА ЗГАДКА
(Шикаго, Іл.)

Дня 6-го лютого помер наш довголітній член і урядник 205-го відділу Українського Робітничого Союзу, тов. Михайла Чуба. Причиною смерті був удар серця. Покійний приїшов з праці, хвилину нарікав на біль в жовудку і в короткому часі, помімо старань дра Гриневецького і родини, помер на руках жени. Лишив в смутку свою жену Олену, з роду Стахняк, і сина Семена, інженера землі.

Покійний належав до бага-

тьох організацій та інтересувався народним життям. Він все показував пошану для українських громадян, без огляду на їх політичні чи релігійні переконання, а також тішився пошаною людей інших поглядів.

Помімо того, що похорон відбувся в робочий день, себто в понеділок, 10-го лютого, українська громада прибула дуже численно до церкви св. о. Николая, а відтак пішла на український цвинтар, де покійного поховано.

По похоронній відправі родина і приятелі покійного зішлись до залу Українсько-Американського Горожанського Клубу, де представники різних організацій висловлювали своє співчуття родині та звалили присутніх наслідувати приклад життя покійного.

Члени 205-го відділу У. Р. С. на своїх надзвичайних зборах також вшанували пам'ять покійного через повстання з місць та мовчанкою.

Всі ми жалуємо втрати нашого товариства і члена та прирікаємо доповнити його втрачене зорганізуванням нових членів.

Покійному нехай земля буде пером.

Уряд Т-ва "Запорожська Січ",
відділ 205 У. Р. СоюзуАКЦІЯ ПРОТИ ОБМАН-
ЧИВИХ ОГОЛОШЕНЬ

Федеральна Промислова Комісія приказала, щоб Милтон С. Лонг, власник фірми під назвою "Волтон Трейнінг Бюро" в Петерсон, Н. Дж., занедав оголошувати заочні курси для підготовки на іспити в цілі одержання державної посади.

Комісія подає, що в циркулярах тої фірми було мильно описано справу таких державних посад, як залізнично-поштові урядовці, містові листоноші, поштові урядовці та сільські листоноші.

Згаданому приказано, щоб перестав писати в оголошеннях, що державну працю можна заради дістати; що він про це вистарається; що іспити на посади мають скоро відбутись; що початкова платня є такої то висоти, а також, що

він може довідатись від Комісії Державних Посад про те, коли мають відбутись наступні для аплікантів іспити.

Дальше йому заборонено подавати, що кваліфіковані інструктори сортують і значать іспитові папери, або що його курси уложено після точного перегляду попередніх іспитів компетентними знавцями; що він має звязки з урядом Сполучених Держав або Комісією Цивільної Служби; що його студенти можуть зараз дістати проголошені посади або інші, як тільки аплікації приймуться; що він має досвід, як зладжувати та кваліфікувати аплікантів на іспити Цивільної Служби, а також що йому відомо, де і коли відбуваються іспити Цивільної Служби, хоч ті справи не відомі загалом.

Загальна Рада — ФЛІС

ПІДВИШКА ЦІН НА РО-
ПУ НЕОПРАВДАНА

Відділ Консументів при Дорадчій Комісії Народньої Оборони, котрий недавно тому покіньч вступив до дослідів відносин обставин, заявив, що програма оборони не відповідає за недавно наложені підвишки цін на ропу для домашнього опалу, а також нема ніякого оправдання на роблення дальшої підвишки цін в теперішній час.

Причина підвишки цін, як каже згаданий відділ, полягає в тім, що збільшився попит на ропу до огріття домів, офісів та будинків і це дало нагоду продюцентам і торговцям піднести її ціну.

Відділ Консументів, завдання якого є уважати, щоб потреби оборони краю і цивільного населення були зрівноважені, щоб одна сторона не терпіла через вищі ціни або недостачу коштом другої — продовжує далі свої дослідження, щоб вироблення проектів, корисних для всіх заінтересованих сторін.

Серед деяких причин, які, як сказано, відповідають за підвишку цін на оливу до палення, а яких не признає Відділ Консументів, це брак достаточної кількості кораблів; збірників (тенкерів) для пере-

возу оливи з портів на бережжях Мексиканського заливу до портів Атлантийського океану, а далі брак магазинів, підвишка коштів перевозу тенками, підвишка цін аскурації та підвишка платні робітникам.

Платні робітників, хоч троха збільшилися, як подано у звітності, становлять всього 15 відсотків загальної кошту перевозу тенкерами. Ціни аскурації фактично зменшилися у деяких випадках.

Дальше, рапорт вказує на те, що в додатку до факту, що недостача кораблів ще не є критична, то однаке будеться 56 нових тенкерів з загальною містотією поперх 500,000 тон ладунку, а деякі з них уже на укінченні.

Також подано, що засоби опалової ропи у складах рафінерій при кінці минулого життя були більш від тих засобів, які бували будь коли на протязі минулого року.

Ціна дрібної продажі за сто галонів опалової ропи число 2 піднеслась у Бостоні з \$1.12 15-го вересня до \$7.00 на 15-го грудня; в Нью Йорку з \$6.12 до \$6.89; у Філадельфії з \$6.33 до \$6.75, а в Балтимор з \$6.00 до \$6.75.

Загальна Рада — ФЛІС

БЕНЕШ ПРО НОВУ ЕВРОПУ

Голова чехословацького закордонного визвольного руху, др. Е. Бенеш, заявив 20-го лютого в промові до студентів Ліверпульського університету, що в цей час механізованих армій ніяк не можна відділити Франції й Англії від решти Європи, а тому боротьба за мир неподільна. Німці, як народ молодий, а тому менше культурний, будуть довго ще неспокоїною частиною світу. Демократична Європа повинна знищити німецький імперіалізм, а підтримати німецьку демократію, щоб вільна демократична Німеччина могла заняти належне їй місце серед цивілізованих європейських народів. Окрім того, нова система європейської безпеки повинна гарантувати визволення й забезпечення свободи малим окупованим народам; звязати всі народи сіткою федерації; витворити кращу систему без-

пеки, ніж якою була в останні роки Ліга Націй, і перевести в певній мірі роззброєння; створити нову систему господарських відносин, яка би усунила суперечки між демократіями і зробила непотрібним творення самовистачальних тоталітарних держав.

ЯПОНСЬКО-СОВІТСЬКІ ВІД-
НОСИНИ ПОЛІПШУЮТЬСЯ

Японський міністер закордонних справ, Матуюка, заявив у бюджетовій комісії парламенту, що Японія робить все для поліпшення своїх відносин з Росією. Обставини тому сприяють. Однаке треба пам'ятати, що СССР взагалі всякі переговори веде дуже помалу, а тому треба терпеливості. Здається, що СССР уже вірить в щирість японського бажання усунути всякі непорозуміння. Москва згодилася на прискорення переговорів про торговельний договір, який раніш здавався безнадійним. Переговори йдуть успішно. При першій можливості розпочнуться переговори про усталення кордонів у Манчжукію і про сахалінську нафту. Є надія, що СССР згодиться на довгочасну оренду рибних побережжів.

Один з депутатів запропонував, щоб Японія підписала з СССР договір про ненапад, бо ні Німеччина, ні Італія не можуть помогти Японії, якби вона захотіла воювати з СССР. Матуюка відмовився дати відповідь на цю тему.

НОВІ ЗАКОНИ ПРОТИ НА-
ЦИСТІВ, ФАШИСТІВ
І КОМУНІСТІВ

В конгрес подано три проекти законів, які мають метою усунення п р и х и л ь н и к и в диктаторських ідеологій з відповідальних суспільних становищ. Один проект пропонує признати злочинним пропаганду скинення влади Сполучених Держав; другий — розпустити всі організації, які визнають можливим насильне скинення влади; третій — не давати права бути морським радіо-оператором комуністам, нацистам та іншим організаціям, які контролюються чужою владою.

Вступайте в члени
У. Р. Союзу

Люде, що на похмурих їх обличчях, здається, вік не зринає усмішка, притупували ногами і знизували плечима. Все кружляло. Все танцювало. Та ще дивніше, ще нерозгаданіше почуття зродилось би в глибині душі, глянувши на старих отих бабів, що від древніх їх обличчій вийло спокоєм гробовим, коли вони вештались серед молодого, веселого, радісного народу. Безжурні! Навіть без дитячої радості, без іскри приємності, що лише хміль, як механізм свого бездушного автомату, примушує їх чинити як людина, — вони тихо гойдали іспянілими головами, пританцювуючи разом із звеселілим людом, не звертаючи навіть очей на молодих.

Гамір, регіт, пісня — поволі все стихало. Смик замирив, притихаючи і розгубивши невизначну музику в порожньому повітрі. Ще долітало відклясь тупання, наче той гуркіт далекого моря, а потім скрізь спорожніло й заглухло.

Отак і радість, чарівна й зрадлива гостя, відлітає від нас, і марно самотній звук гадає про радість сказати. В своїм відгомоні вже чує він сум і самотину, і моторошно прислухається до нього. Отак і веселі друзі буйної і вільної юності, поодинокі, чи цей чи той, губляться по світу і покидають після всього, самотою, колишнього брата свого. Сумно покидькові! І важко і журно тоді на серці, і нічим порадити йому.

(Кінець)

Микола Гоголь

СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК

(Докінчення)

І наш Черевик побачив кума в неподобному стані, із звязаними назад руками, що його вело кілька хлопців.

— Чудеса завелись! — говорив один з них: — Послухали б ви, що розказує оцей шахрай, а як добре придивитись, то й зловіть; як почали питати: чого віткав ти, як навіжений? — "Поліз, — каже, — до кишені понюхати табачки, та, замісць тавлинки, витягнув шматок чортової свитки, що з неї аж огонь пішов, а сам — навтьоки!"

— Еге-ге! Та це обидві пташки з одного гнізда! Зв'язати їх обох разом!

ХІІ

Чим, люде добрі, так оце я проинивсь? — Зашо лгуєте? — сказав наш неборак.
Зашо змушуетесь ви надо мною так?
Зашо, зашо? — сказав та й попустив патьоки.
Патьоки гірких салі, узв'язавши за боки.
(Артемівський-Гулак.
Пан та собака)

— А може й справді, куме, ти потяг до небудь? — спитав Черевик, лежачи зв'язаний, разом з кумом, під солом'яною яткою.

— Це й ти вже, куме! Та щоб мені одсохли руки й ноги, як я щось колись украв, хіба може вареники з сметаною в матері, та й то ще, коли мені було років десять віку.

— Зашо ж це, куме, на така напасть? Тобі же нічого: на тебе кажуть, що ти в когось іншого вкрав; зашо ж на мене, бідолаху, лихий наклеп такий: ніби в самого себе вкрав кобилу? Десь то нам, куме, на роду написано щастя не мати!

— Горенько нам, сиротам бідним!

Тут обидва куми заплакали, аж схлипуючи.

— Що це з тобою, Солопю? — спитав, увійшовши в цей час, Грицько. — Хто це зв'язав тебе?

— А! Голопуєнко, Голопуєнко! — загласував, зрадівши, Черевик. — Ось, оце той самий, куме, що я казав тобі. От молодече! Побий мене Бог на цьому місці, коли не висунув при мені кутля, завбільш як твоя голова, і хоч би тобі скривився.

— Що ж ти, куме, так знехтував такого гарного парубка?

— Отак як бачиш, — говорив Черевик, обернувшись до Грицька; скарвав Бог, мабуть, за те, що провинуватися перед тобою. Прости мені, чоловіче добрий! Йй-Богу, радий би все, щоб заведено, зробити тебе. Та що ж поробиш — в старій моїй чорті сидять.

— Я не злопомний, Солопю. Якщо хочеш, я визволю тебе

(6) Тут він моргнув хлопцям, і ті ж самі, які й вартували його, кинулись розв'язувати.

— А за це і ти зроби, як годиться: справляй весілля! Та погуляємо так, щоб цілий рік боліли ноги від гопака.

— Добре! От добре! — сказав Солопій, вдарившись руками. — Та мені тепер стало так весело, наче мою стару москалі вкрали. Та що там довго думати, годиться воно так, чи не годиться — сьогодні ж весілля та й по всьому!

— Гляди ж, Солопю, за яку годину я буду в тебе; а тепер їди до дому, там виглядають тебе купці на твою кобилу і пеншеницю!

— Як! Невже кобила знайшлася?

— Знайшлася!

Черевик від радости остовнів, дивлячись вслід Грицькові, що пішов кудись.

— А що, Грицю, чи поганомі зробили своє діло? — спитав високий циган, перепиняючи парубка. — Воли вже тепер мої?

— Та твої, твої!

ХІІІ

Не бійся, матінко, не бійся, в червоній чобітці обубя, топчи вороги під ноги;
Щоб твої підківки бряжчали!
Щоб твої вороги мовчали!
(Весільна пісня)

Спершись на літоту гарним личком своїм, замислилась Параска, сама в хаті коло столу. Щасливі марина снувалися навколо усей голові. Часом легенька усмішка враз тріпотіла

на червоних устах, і від якоїсь радісної думки зводились темні її брови, та знову хмарина роздуму насувала їх на карі, ясні очі.

— А що як не справдиться те, що говорив він! — шепотіла вона з якимось сумнівом.

— А що, як мене не віддадуть? А що... Та ні, ні; не буде цього! Мачуха моя робить все, що хоче; то не в мене хочеться? Затягтися і я вмію. Який же він гарний! Як чарівно світять його чорні очі! Як люблю промовляти він: "Парасю, голубо!" як до лица йому біла свитка! Як би ще пояс гарячіший! Та нехай уже я йому витчу, як перейдемо жити в нову хату. Не можна помислити без радості, — говорила вона собі, дістаючи зза пазухи маленьке дзеркальце, обліплене червоним папером, що купила на ярмарку, і видивляючись в нього з прихованою втіхою, — що, зустрівшись тоді денечку з нею, — я нізащо не вклонюся їй, нехай собі хоч лусне. Ні, мачуха моя, годі вже тобі шарпати свою пасербицю! Швидше зійде пісок на камені і дуб, як та верба, у воду похилиться, ніж я схилюсь перед тобою! Та я й забула, ану, примірю очіпка, хоч і мачушиного, чи прийдеться на мене!

Вона встала, держачи в руках дзеркальце, і, нахилившись до нього головою, неспівливо йшла по хаті, наче боялась впасти, бачивши під ногами, замісць долівки, стелю з накладеними під нею дошками.

ми, звідкіль недавно полетів попович, та поліці, заставлені горшками.

— Та що це я, справді, мов дітина, — скрикнула вона, сміючись: — боюсь й ногою ступити!

І почала притупувати ногами, чим далі сміливіше; дивись і ліва рука її спустилася і вперлася в бік, і вона пішла в танець, побрязкуючи підківками, держучи перед собою дзеркало і наспівуючи любов свою пісню:

Зелененький барвіночку,
Стелися низенько,
А ти, милий, чорнобривий,
Присунься ближче.

Зелененький барвіночку,
Стелися ще нижче.
А ти, милий, чорнобривий,
Присунься ще ближче.

Черевик заглянув в цей час у хату і, побачивши, як його дочка витанцює перед дзеркалом, спинився. Довго дивився він, сміючись з цієї витівки своєї дочки, а та, замислившись, не бачила, здавалося, нічого; та коли почув знайому пісню — жижки йому затрусилась; бундючно зважись у боки, вийшов він наперед і пішов навприсідки, забувши про всі свої клопоти. Гучний кумів регіт примусив їх обох здригнутись.

— Ото хороше! Батько з дочкою завели вже тут самі собі весілля! Ідїть бо швидше: заручений прийшов!

При останньому слові Параска спалахнула, як червона стрічка на її голові, а безжур-

ний батько її згадав, за чим прийшов він.

— Ну, дочко! Ходімо мерщій. Хівіря на радощах, що я продав кобилу, повилась, — говорив він, боязко оглядаючись на всі боки: — повилась купувати собі плахти та всякі дерюги, то поки не вернулась, треба все кінчати!

Не встигла переступити вона через поріг, як почула себе в обіймах парубка в білій свитці, що з цілим натовпом дожидався її на вулиці.

— Боже благослови! — сказав Черевик, вичучи їм руки. — Нехай собі живуть, як вінки вють!

Тут почувся галас серед народу.

— Та нехай я лусну, як долушу до цього! — кричало подружжя Солопів, та її з реготом відпихав натовп людей.

— Не казись, не казись, жінко! — говорив розважно Черевик, бачивши, що пара дужих циганів тримає її за руки: — що сталось, то сталось; а вже міняти я не люблю!

— Ні! Ні! Цього не буде... — кричала Хівіря, та ніхто не слухав її; декілька пар обступило молодих і втворило навколо них непробивну, що пішла в танець, стіну.

Дивне, невимовне почуття охопило б глядача, бачивши, як від одного змаху смичка музики, в семеряжній свитці, з довгими підкрученими вусами, все навернулось, по волі і з неволі, до одностайності і церетворилось в одну злагоду.

ХОЛОД І ЛЮДИНА

З приходом зими проявляється новий чинник, що має сильний вплив на організм людини — холод. На організм людини він діє переважно шкідливо, ослаблюючи його відпорність.

Бактерії чи холод

Розвиток науки про невидні для голого ока хвороботворчі бактерії, маленькі сотоворіння, що їх розміри міряться тисячними міліметра і які стоять на межі рослинного і тваринного світа, — усунув на дальший план безсумнівний вплив холоду на організм людини, що його колись вважали причиною цілої низки недуг людського організму. Чимало недомогань людини вважали наслідком "простуди" чи "ревматизму". Коли ж відкрили бактерії, тоді тільки їх почали вважати єдиними ворогами людини і спричинниками всіх недуг.

Сьогоднішня медицина звернула знов увагу на шкідливий вплив холоду, себто низької температури повітря на живий організм. На основі сучасного знання вплив холоду ослаблює оборонні сили організму так, що бактерії, що досі жили нешкідливо, наприклад, в носовій ямі чи горлі, нагло проникають вглиб до тканин тіла і починають свою шкідливу роботу.

Два дослідники, Шмідт і Каріс, термометрами міряли теплоту різних місць слизової оболонки устної ями і ствердили, що при прониканні холодного повітря температура піднебіння значно обнижується і вертається до норми шойно по якійсь часі, а в осіб, що легко простуджуються, найпізніше. Подібно буває і при охолодінні інших частин тіла.

Найважливішим проявом простуди є скорч і звуження кровоносних судин навіть далеко від прохолодженної частини тіла, наприклад, звуження кровоносних судин горла при прохолоді ніг. Через такий скорч кровоносних судин і недоплив крові до клітин того місця, бактерії легко можуть дістатись вглиб такої тканинки і розвивати в ній своє шкідливе ділення, що проявляється звичайно запаленням.

Холод, м'язи і нерви

Шкідливий вплив холоду відбивається, крім відділових шляхів (ніс, горло, бронхи, легені), головню на руках і ногах, як на тих частинах тіла, до яких доплив крові слабший, бо вони далеко від серця. Часто у деяких людей, під впливом холоду, пальці рук чи ніг біліють цілком від сильного звуження кровоносних бочок (артерій) і загальмування через те допливу крові.

Іншим проявом спеціальної вражливості на холод є, наприклад, болочі скорчі локтів в холодній воді чи в неогрітому ліжку. Подібно приходиться до скорчів шийних м'язів чи так званого пострілу в крижях. В осіб, спеціально вражливих на холод, коли обличчя виставлене довгий час на холод, це може довести до поразки лицевого нерва. На тій самій дорозі буває часто поразення нерва рук у шоферів при довшій їзді отвертими авт.

Таксамо від простуди може бути запалення суглобів і нервів, зокрема головного нерву ноги, так званого ісіах, яка то недуга дає прикрі нервові болі здовж ноги та спинає хід.

Людина в день і в ночі

На раптовну прохолоду тіла чи його частини людина реагує моментальним витворенням більшої кількості тепла. Коли ж організм не в силі витворити тільки тепла, щоб охолодити організм, тоді починається простуда. Схильність до простуди біль-

ша вночі ніж у день, бо вночі побудовність організму, що є у сні, менша і тому організм людини не реагує на прохолоду таким швидким витворенням тепла як у день на яві.

З цього видно, що наука, прослідивши докладно так звану простуду тіла, дійшла до висновку, що прохолода тіла сприяє повстанню різних недуг, зокрема так званих ревматичних, тому звертає увагу на потребу охорони перед холодом відповідним одягом та збільшенням відживи, що є головним джерелом теплої енергії для оборони людського організму, якого життя проходить у температурі 37 степенів Цельсія перед багатоміліонною температурою зимового повітря.

Лікар Б. Г-й

ЗНАЧІННЯ РАДІО В ЛЕТУНСТВІ

Значіння радіо в летунстві величезне. Сьогодні важко собі уявити, щоб при теперішньому стані летунської техніки, при величезній швидкості літаків, яка доходить до 450 миль на годину, щоб при висоті 10 миль можна було літати, не знаючи в кожному моменті положення апарату.

Положення літака мусить перш усього знати летун, який часто летить у хмарах серед мряки та зовсім не бачить землі; положення літака мусить теж знати звязкова служба на летищах, яким летун подає по радіо всі свої замітки та інформації і сам такі інформації з летунського майдагу дістає.

Кожний літак має кілька радіо-апаратів. Найважливіший з них — це кореспондентська радіо-виступка, якої завданням — удержувати постійний зв'язок літака з летунськими пристанями.

Другий важний апарат має оборотну рямову антену, яка пристосована теж до виконання функцій радіо-компасу. При її допомозі летун означає напрямом, з якого дістає умовлені сигнали.

Вкінці літаки мають ще приймальні короткохвильні радіо-станції, які співпрацюють автоматично з летунськими ліхтарями до сліпого причалування.

В Америці 85% летів відбувається при допомозі радіо. Що 20 хвилин земля інформує летуна про положення його літака.

На землі містяться світляні та радіові ліхтарні. Світляні ліхтарні дають летунові змогу орієнтуватись під час нічних летів. Радіові ліхтарні об'єднують орієнтацію в леті серед мряки й понад хмарами, коли не видно землі.

Цілі Сполучені Держави перекреслюють ланцюги радіових ліхтарів секретаріату торгівлі. Ті ліхтарні містяться на головних летунських шляхах.

Роль радіо під час воєнних акцій просто неопинена. Важко собі сьогодні навіть уявити, щоб можна було перевести який небудь обстріл артилерії, кермованої при допомозі ра-

діо з літака, щоб міг відбутися наступ тенків, щоб різні частини війська могли переводити боеві акції без радіо.

У цивільних летунстві радіо грає не меншу роль, як у військовому летунстві. Величезні летунські шляхи, що опоясують земну кулю, перелеті над океанами, височезними горами, леті в день і вночі, при кожній погоді — були б рішуче неможливі.

БУДУЧЧИНА НАРОДІВ ЄВРОПИ

Німецький професор Бургендорфер написав недавно книжку "Вимирання білих народів". У своїй праці згаданий учений опирається на статистичних даних останніх часів і на основі тих дослідів каже, що осередок ваги Європи переноситься на схід Європи.

Населення Європи

Сьогодні Європу заселює около пів біліона людей. За тридцять років число це збільшиться до 600 мільйонів. Однак приріст людей поодиноких (племенних) груп Європи не буде такий сам, як це виходить з статистичних даних з останніх років. Ось, наприклад, у 1810-ім році група германських народів (німці, англійці, шведи, норвежці, данці, голландці) обіймала 50 мільйонів людей, романська (французи, еспанці, португальці, італійці, румуни) 63 мільйони, а славянська (москалі, українці, поляки, білорусини, чехи, словаки, болгары та південні славяне) 65 мільйонів. Як з цього видно, загальне число білого населення Європи було більшим, ніж рівномірно розділене поміж поодинокі три найголовніші племенні групи Європи.

Від того часу та пропорція значно змінилася. У 1930 році до германської племенної групи належало 149 мільйонів людей, романської 121 мільйонів, а до славянської 226 мільйонів. Таким чином славяне становлять майже половину (45.6%) населення Європи, а германи менше одної третини (30%).

Автор згаданої студії каже, що в будуччині це відношення і далі змінюватиметься у некористь народів західної та середньої Європи. У 1960 році германська племенна група матиме в Європі 160 мільйонів (27%) людей, романська 133 мільйони, а славянська 303 мільйони (51%).

Проф. Бургендорфер приходить до переконання, що західна та середня Європа нездужають на "біологічну скелерозу" чи "расову сплячку". Славянські народи, навики, переживають тепер час біологічного розквіту та швидкого розмноження. Чи прийдє з цього до переомегі славян в Європі? Професор Бургендорфер думає, що ні; він потішається, що політична і культурна переомега залежить не від кількості, але від якості. Як і лицює доброму гітлерівцеві (а не лицює вченому), автор кінчає свою книжку похвальним гимном у честь "найліпшої германської раси", що запанує в Європі, хоча її відсоток постійно маліє.

Pair of Queens

Winter and summer queens of Twin Cities at opening of St. Paul's winter carnival. Betty McDonald, (right) queen of St. Paul's winter carnival, and Joyce Moyon, Minneapolis' summer queen.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДДІЛ 28, НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори в суботу, 1 березня, в 8-й веч., при 334 1st 14-та вул. Проситись всіх прийняти і спільно порахитись про вибір делегата на надходячу конвенцію У. Р. Союзу.

В. Бербець, секр.

ВІДДІЛ 35, ВІЛКС-БЕРИ, ПА. Квартальні збори в неділю, 2 березня, в 1-й полов. Проситись всіх прийняти на час, бо є важні справи. Уряд

ВІДДІЛ 79, НЮ ЙОРК, Н. Й. Спеціальні місячні збори в суботу, 1-го березня, в годині 8-й веч., при 30 1st Сема вул. На цих зборах буде вибір делегата на Десату Головну Конвенцію У. Р. Союзу. Обов'язком всіх прийняти на ці збори.

Гр. Тернопільський, фін. секр.

ВІДДІЛ 82, БРУКЛІН, Н. Й. Збори в суботу, 1 березня, в 8-й веч., при 724 Ленард Стріт. Обов'язком усіх прийняти, бо будуть важні справи. Невинніший член або урядник буде караний по статуті.

М. Андрейко, секр.

ВІДДІЛ 86, ШІКАГО, ІЛЛ. Збори в суботу, 1 березня, в 7:30 веч., там, де все.

ВІДДІЛ 112, ДІТРОЙТ, МИШ. Збори в неділю, 2 березня, в 2-й полов., при 9960 Мишгген Евню. На ці збори повинні прийняти урядники з 1934 року: Іван Тимчак, бувший голова;

ПРИЙДІТЬ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші вповні відновлені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКИ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКИ на наших просторі, але таксамо НАРІПІШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не зважаючи на низькі ціни, продаємо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОК з нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці
PLYMOUTH * * * DE SOTO
INTERNATIONAL TRUCKS
432-442 South Orange Avenue
Newark, N. J.
Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252
Питайте за Мирославом Вакулінінським

WHAT A DIFFERENCE
MIRACLE WHIP
MAKES IN SALADS!

...its flavor is so lively!
So zestful!

Millions prefer it!

Гр. Іваськів, бувший фінансовий секретар; Стефан Шопак, бувший касієр. За їх урядування зайшло непорозуміння, яке треба прирішати.

За контролю: Василь Шанайда.

ВІДДІЛ 116, БАУНД БРУК, Н. ДЖ. Спеціальні збори в неділю, 2-го березня, в 1-й полов., на Норт Стріт, там, де все. Проситись всіх членів і членкинь прийняти, бо це є дуже важні збори. Будемо вибирати делегата на Десату Конвенцію У. Р. Союзу. Член, котрий не прийде на ці збори, буде караний одного долара. Шоб потім не було нарікання на урядників.

Т. Пирчичини, голова; С. Ілчук, касієр; Г. Семчишин, секр.

ВІДДІЛ 197, НЮАРК, Н. ДЖ. Збори в четвер, 27 лютого, в 7:30 веч., в галі 3-ої сотні Чорноморської Січі, при 506-508 — 18-та вул. Проситись всіх прийняти на час, бо є важні справи.

І. Атаманець, секр.

ВІДДІЛ 221, КЕМДЕН, Н. ДЖ. Спеціальні збори відбудуться в неділю, 2-го березня, в годині другій пополуночі, в українській галі, при Семі і Флоренці вул. На цих зборах буде вибір делегата на Десату Головну Конвенцію У. Р. Союзу, котра відбудеться в травні цього року.

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ ПОГРЕБНИК на Філадельфію й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

Cor. Franklin & Brown Sts.,
Philadelphia, Pa.
Tel.: Market 1320

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПОЧУВАЄТЕСЬ ЗЛЕ — НЕ МАЄТЕ ЗАПАЛУ ДО ЖИТТЯ?

Болить вас голова — маєте газу в шлунку?

● Скільки разів маєте запер кишків і терпите біль через газу, злий відділ, нудоту від нестерпності, викийте FEEN-A-MINT. Це розвіваюча жвава, котра має добрий смак, поради вам на запер легко, а певно. Заживайте перед сном — а рано почуватимете полегшу й ви знову будете, почуватимете добре. Мільйони людей — молодих і старих, покладаються на цей недорогий FEEN-A-MINT. Він допоможе й вашій родині. Купіть FEEN-A-MINT нині!

ЧУДОВЕ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД РЕВМАТИЧНИХ БОЛІВ

Не терпіть мускулярних болів без потреби. Тисячі людей відвоювали чудовим звільненням від ревматичних болів, від болів у мускулах безпід, від звільнень і болів м'язів, тільки через натирання Пейн-Експеллером. Цей сенсативний лік приносить шалену полегшу скоро. Понад 17 мільйонів пляшок вже продано. Отже, не чекайте. Купуйте Пейн-Експеллер за Пейн-Експеллером як якорем на опахуванні.

Хто не прийде на ці збори, буде караний по статуті. Також проситись привести зі собою нових членів, а ми їх вплинемо в ряди нашої організації.

М. Лапішка, голова; С. Гук, касієр; Д. Завойський, секр.

ВІДДІЛ 248, ЛІ СЕНТЕР, Н. Й. Збори в неділю, 2 березня, в 1-й полов., в домі т. Гр. Свердана. Проситись всіх прийняти на час і заплатити свою належність до Союзу і місцевої каси.

Г. Мельничук, секр.

AMERICAN SLAV PROGRAM EVERY SATURDAY

RADIO STATION KQV

10 A. M. EASTERN STANDARD TIME

Pittsburgh, Penna.

Every program has Ukrainian songs

ЗАМОВЛЯЙТЕ, ПОКИ ЩЕ НЕ ВИПРОДАНИЙ

ІЛЮСТРОВАННИЙ КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗА НА РІК 1941

Одинокий книжковий календар громадського характеру, що появився цього року в Америці. Багато різнородних статей, оповідань, інформацій. — Численні образки.

Ціна для членів 25¢, для не-членів 40¢.
з поштовою пересилкою.

Замовлення, посилати на адресу:

NARODNA WOLA,

524 Olive Street,

Scranton, Pa.

10 РЕКОРДІВ \$3.75

Випродаж різних 10-цальових українських рекордів.
Користайте з нагоди. — Листа ч. 4.

80311	Яким була я заузел. Доля імгранта. М. Зазуляк.
81270	Скупа жінка. Брехуні. С. Сарматів.
81676	Час до дому, час. Василечки. Укр. Народний Хор.
59067	Забави в коршмі. Лебедик Янкель. Мілана-Гурський.
15539	Де ти бродив. Коли розлучаються. Шандорський-Тух.
15549	Сіпа зазуленька. Бачить Бог, бачить Творець. Квартет.
15556	Дуб на дуба похилився. Коханья. Стененко-Лавиценко.
15565	Колінь, дітичню мила — Ірчик. С. Болдариук.
15576	Вечірній дзвін. Як два серця ся кохають. Дуєт.
15585	Лугом їду, коня веду. По дорозі жук. Барчан-Лавиценко.
15606	Кума Маруся і Горпина. С. Сарматів.
21012	З тої пори високої. Через річку гробелька. Марушак.
15581	Гайки. 1-2. Хор Боян з Ринкер.
27110	Роздество Твое, Христе Боже. Йордан. О. К. Кістюк.
157308	В яслах лежить. Радуйтесь всі люде. Укр. Квартет.
27323	Нащо мене зачіпаєш. Ой там Роман. Катерина Гнаткова.
27302	Біда тай годі. Пісня арештант. Евген Жуковський.
27279	Мій смичок, фальші сльози. Е. Жуковський.
27263	Хто не хоче працювати. Похорон жовіра. Спів і Орх.
27243	Лемківські пастухи. 1-2. Орхестра і Спів.
27236	Весілля сьняжкового повіту. Орхестра і Спів.
27221	Просьба жінки до чоловіка. Серед юлі. Спів-Орх.
27206	На День Матері. Весела Тереска. Соія Лішак.
27193	За горами — за лісами. Киянці люде. Евген Жуковський.
27184	Пристріг і Лобода. Жуковський і Красновська.
27174	Знолини і Толока. Жуковський і Красновська.
27158	Було, тай нема. Наш Хайм. Е. Жуковський.
27151	Гей гук, мати, гук. Розлилася берік. П. Ординський.
27141	Тепер я турок, не козак. Ой шось дуже. В. Ділов.
27130	Карі очі. Така її доля. Д. Медовий.
27124	Історія з пирогамі. Шпорт Америк. Е. Жуковський.
27116	Вуйко з Пенсилвенії. Кумедія. Евген Жуковський.
27112	Як добрався до Америки. Укр. Пісні. Микола Данченко.
27107	Інше мені жіпка. Від початку до кінця. Е. Жуковський.
27101	Забудьковатий і Розвід. Евген Жуковський.
27095	Школярі і Журавель Е. Жуковський.
27086	Чорні очі як терен. Ой не шуми, дуже. Е. Жуковський.
27077	Пішла мати на границю. Сійся родися. Е. Жуковський.
27063	Як ся маеш — полька. Українська Мазурка. Скрипка-Кларнет.
27057	Ми Гайдамаки. Соколи-Соколи. Е. Жуковський.
27048	Ковалівна. В хаті свекрухи. Евген Жуковський.
27039	Маруся. Ой шов я раз вночі. Е. Жуковський.
27027	Гей на горі Січ іде. Верховина. М. Зазуляк.
27002	Чи ти мене вірно любиш. Ой піду я лугом. Тріо.
59022	Весілля в Диканці. Ходить гарбуз. Корнієнко Орх.
15550	Чорні очі — коломилька. В чарах коханця — вальс. Орх.
15561	Коло млина — коломилька. — Полька. Орх. Замуленко.
15571	Ануся, полька. Бучачська коломилька. Орх. Сербінського.
15586	Шумка Кініська і Весняна. Корнієнко Укр. Орх.
15590	Шумка Українська. На Україні — попури. Орх. Корнієнко.
15596	Солодка — полька. Хася — мазурка. Орх. Сербінського.
21020	Український Сербан і Гушулка. Орх. Апольського.
27325	Полька Рідний Край і Пасинник. Орхестра.
27229	Чумак і Баламути. Світ сольо.
27172	Старосвітська коломилька. Пиймо друзі, вальс. Орх.
27145	Чабарашка і Трамбулянка. Орхестра Петра Росіди.
27098	Танець Пригоди. Гоп, вальс. Орх. П. Гуменюка.
27040	Серед цвітів, вальс. Французька полька. Гармониста.

Вибіріть 10 різних рекордів з повичіючі листи, кожну інша, пришліть разом з замовленням означену суму (\$3.75) на подану тут адресу, а рекорди будуть Вам зараз вислані.

NARODNA WOLA

524 OLIVE STREET

SCRANTON, PA.

By NICK NICHOLS

PETER PEN

